

εἰς τὴν οὐρανὸν τῶν μικρῶν ἤχηρῶν συσκευῆν, ἀνέπτυσαν πληροῦσαι τὸν ἀέρα γλυκείας ἀρμονίας. Πύραυλοι δὲ μυριόχρωμοι ἀνεξέριφθησαν συρίζοντες καὶ βρέχοντες χρυσοῦν φωτεινὴν βροχὴν ἐπὶ τὰ πλήθη.

Αἴφνης ἤχος μακρυνὸς ἠκούσθη ἐπὶ τῆς ἀγυαῖς Τιέν-Μέν. Ἦσαν κραυγαί, πρὸς ἃς ἀνεμίγνυτο εὐδιάκριτος σάλπιγγος ἤχος, διακοπτόμενος καὶ πάλιν ἀκούμενος.

Ὁ θόρυβος ἐκεῖνος προσήγγιζεν ὄλονεν καὶ ἔφθασε τέλος εἰς τὴν ὁδόν, ὅπου ἴστατο ἡ συνοδεία.

Ὁ Κιν-Φὸ ἤκουεν, οἱ δὲ φίλοι του, ἀναποφάσιστοι, περιέμενον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ μέγαρον ἡ νεαρὰ γυνή.

Ἄλλὰ συγχρόνως σχεδὸν ἡ ὁδὸς ἐπληρώθη παραδόξου ταραχῆς, οἱ δὲ ἤχοι τῆς σάλπιγγος ἐδιπλασιάσθησαν προσεγγίζοντες.

— Τί τρέχει λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ Κιν Φό.

Ἡ μορφή τῆς Λέ-Οὐ ἠλλοιώθη, καὶ κρύφιδον τι προαίθημα ἐτάχυνε τοὺς παλμούς τῆς καρδίας τῆς.

Αἴφνης τὸ πλῆθος εἰσώρμησεν εἰς τὴν ὁδόν, περιεκύκλου δὲ αὐτοκρατορικὸν τινα κήρυκα, ὃν συνώδευον κλητῆρες ἀστυνομικοί.

Ὁ κῆρυξ οὗτος, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς σιωπῆς, ἐφώνησε ταύτας μόνας τὰς λέξεις, εἰς ἃς ἀπήντησεν ὑπόκωφος ψιθυρισμός:

«Θάνατος τῆς χήρας αὐτοκρατορίας!

Ἀπαγόρευσις! Ἀπαγόρευσις!»

Ὁ Κιν-Φὸ ἐνόησεν, ὁποῖος κτύπος κατεφέρετο κατὰ τῆς κεφαλῆς του, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστεῖλῃ κίνημα ὀργῆς.

Πένθος αὐτοκρατορικὸν ἐθεσπίζετο ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς χήρας τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος. Ἀπηγορεύετο δὲ οὕτω εἰς πάντας, ἐντὸς προθεσμίας ἣν ἐμελλε κατόπιν νὰ ὀρίσῃ ὁ νόμος, τὸ ξύρισμα τῆς κεφαλῆς, αἱ δημόσιαι ἑορταὶ καὶ αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις, ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἡ τέλεσις τῶν γάμων.

Ἡ Λέ-Οὐ, τεθλιμμένη μὲν ἀλλὰ γενναία, ἀπεδέχθη καρτερικῶς τὴν ὀργὴν τῆς τύχης, ἵνα μὴ ἀυξήσῃ τὴν λύπην τοῦ μνηστῆρός τῆς, καὶ δρᾶττουσα τὴν χεῖρά του, εἶπε διὰ φωνῆς ἀταράχου μὲν ἀλλὰ συγκεκινημένης:

— Ἄς περιμείνωμεν!

Τὸ φορεῖον ἀνεχώρησε μετὰ τῆς νεαρᾶς γυναίκος, βαίνον πρὸς τὸν οἶκόν τῆς, αἱ ἑορταὶ ἀνεστάλησαν, αἱ τράπεζαι ἀπεκομίσθησαν, οἱ μουσικοὶ ἀπεπέμφθησαν, καὶ οἱ φίλοι τοῦ ἀπηλπισμένου Κιν-Φὸ διελύθησαν, ἀφοῦ τῷ ἐξέφρασαν πρῶτον τὰ συλλυπητήριά των.

Παράδασιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος οὐδὲ νὰ συλλογιθῇ τις ἦτο δυνατόν!

Ἡ κακὴ μοῖρα κατεδίωκε προδῆλως τὸν Κιν-Φό, καὶ νέα περίστατο εὐκαιρία νὰ ἐφαρμόσῃ οὐ-

τος τὰ φιλοσοφικὰ μαθήματα τοῦ παλαιῦ του διδασκάλου!

Ὁ Κιν-Φὸ εἶχε μείνει μόνος μετὰ τοῦ Κραὶγ καὶ τοῦ Φράϋ ἐν τῇ ἐρήμῳ αἰθούσῃ τοῦ ξενοδοχείου τῆς «Οὐρανίου Εὐδαιμονίας», οὐτινος τὸ ὄνομα τῷ ἐφαινετο ἤδη πικρὸς σαρκασμός. Ἡ διάρκεια τῆς ἀπαγορεύσεως ἠδύνατο νὰ παραταθῇ κατὰ τὴν ὀρεξίν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Οὐρανοῦ! Αὐτὸς δὲ εἶχεν ἐλπίζει νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως εἰς Σάγγ-Χαί, νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν νεαρὰν αὐτοῦ γυναῖκα εἰς τὸ πλοῦσιον γιάμενον του, καὶ ν' ἀρχίσῃ νέαν ζωὴν! . . .

Μετὰ μίαν ὥραν ὑπέρτης τις εἰσελθὼν τῷ ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν, ἣν πρὸ μικροῦ εἶχε κομίσει ἀγγελιαφόρος.

Ὁ Κιν-Φὸ, μόλις ἀναγνωρίσας τὴν γραφήν, ἔβαλε κραυγὴν.

Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο τοῦ Βάγγ, καὶ περιεῖχε τὰ ἐξῆς:

«Φίλε, δὲν ἀπέθανα, ἀλλ' ὅταν θὰ λάβῃς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν θὰ ἴμαι νεκρός.

Ἀποθνήσκω, διότι δὲν ἔχω τὴν γενναιότητα νὰ τηρήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου· ἀλλ' ἔσο ἡσυχος· ἐφρόντισα περὶ πάντων.

Ὁ Λάο-Σέν, ἀρχηγὸς τῶν Τάι-Πιγγ καὶ παλαιὸς μου συστρατιώτης, ἔχει τὴν ἐπιστολὴν σου, θὰ ἔχῃ δὲ βεβαίως ἀσφαλεστέραν τὴν χεῖρα καὶ τὴν καρδίαν, ὅπως ἐκτελέσῃ τὸ φρικτὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον μὲ εἶχες ἐπιφορτίσει. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν θὰ πληρωθῇ καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον μ' εἶχες ἀσφαλίσῃ διὰ τοῦ θανάτου σου, καὶ τὸ ὁποῖον τοῦ ἐκληροδότησα, ἵνα τὸ λάβῃ μετὰ θανάτόν σου.

Χαῖρε! ἀποθνήσκω πρὸ σοῦ καὶ σὲ ἀναμένω, φίλε μου! Χαῖρε!

ΒΑΓΓ.»

[Ἐπειτα συνέχισα]

Ἡ ἐπομένη περισπούδαστος διατριβὴ ἐσταχυολογήθη ἐκ τῆς χειρογράφου ἐκδόσεως, τῶν ἐν ἔτει 1879 ἔργων τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, τοῦ σοφοῦ γραμματέως αὐτῆς κ. Στεφάνου Α. Κουμανοῦδη, ἣν, τῇ αἰτήσῃ ἡμῶν, εὐμενῶς ἐκοινοποίησεν ἡμῖν πρὸς χρῆσιν τῆς Ἑστίας. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀνεγνώσθη ἐν τῇ συνελεύσει τῶν μελῶν τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας τῆς 12 Ἰανουαρίου 1880, εὐχόμεθα δὲ ὅπως ταχέως ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Σ. τ. Δ.

Περὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἔργων τῆς ἐν Ἀθήναις

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ἐν ἔτει 1879

Ἔργα τῆς Ἑταιρίας ἀρχαιολογικὰ τοῦ ἔτους 1879, περὶ ὧν νὰ ἀφηγηθῶμεν, ἔχομεν τὰ ἐξῆς. Πρῶτον ἀνασκαφὰς ἐν Ἀθήναις. Ἡ πρώτη τούτων ἡ πρὸς νότον τῆς σκηνῆς τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου, ἣτις διήρκεσε δύο μόνον μῆνας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου μέχρι 3 Μαρτίου, ἦτο κυρίως εἰπεῖν μικρὸν ἀπομεινάριον τοῦ μεγάλου ἔργου, ὅπερ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ἐκτελούμενον ὑπὸ τὸ νότιον τεῖχος τῆς ἀκροπόλεως ἀπέβ-

τόσον κάρπιμον τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστῆμῃ. Ἄλλ' ἐνταῦθα ἤδη πρότερον εἶχον τελεσθῆ αἱ κυριώτεραι διὰ τῆς σκαπάνης ἐργασίαι καὶ μόνον ἀναζητήσεις τινές εἰς μέρη ὄχι ἰκανῶς ἐρευνηθέντα ὑπελείποντο, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐγένοντο, χωρὶς ὅμως νὰ δεῖξωσι ἀξιόν τι λόγου πόρισμα πλὴν μιᾶς σειρᾶς κατωρῶν λίθων, ἀποτελούντων παχύν τινα τοῖχον φερόμενον ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς ἐπὶ μέτρα 12. Ἐνταῦθα εὐρέθησαν 61 κομμάτια ἀρχαῖα μικρᾶς σημασίας, πλὴν ἐνὸς ψηφίσματος καὶ ἐνὸς εἰδωλίου.

Ἡ δὲ δευτέρα τῶν ἀνασκαφῶν, ἡ πλειότερον διαρκέσασα, ἤρξατο τῇ 12 Μαρτίου πρὸς ἀνατολὰς τῆς παρὰ τὸ ἐκκλησιδίδιον τῆς ἀγ. Τριάδος ἀρχαίας νεκροπόλεως καὶ παρὰ τὴν παλαιὰν Πειραιϊκὴν ὁδόν, καταντικρὺ τοῦ πύργου τοῦ σιδηροδρόμου, ἐπὶ ἀγρῶν ἰδιωτικῶν προηγορασμένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀφοῦ ἤρξαντο αἱ σκαφαί, ἐπροχώρουν ἐπὶ τινα χρόνον ἐπιεικῶς ἀκαρποί· τὸ ἐπισωρευθὲν ἐκ τῶν χρόνων χῶμα ἦτο πολὺ, περὶ τὰ δέκα ἐνιαχοῦ μέτρα ὑψούμενον, ὅπερ ἔδει ν' ἀποκομισθῆ, ἕως οὐ φανῆ ἡ ἀρχαία ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἢ τὸ φυσικὸν ἔδαφος. Ἦτο δὲ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ἀνασκαπτόμενον χῶμα ἀμυῶδες καὶ πλῆρες τεμαχίων κοινῶν τῆς κεραμευτικῆς προϊόντων, ἐμφαινόντων ὡς τὸ πολὺ τὴν τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων τέχνην, τάφοι δὲ ὀλίγιστοι ἐφάνησαν καὶ μᾶλλον πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος τῆς ὅλης ἀνασκαφικῆς περιφερείας, τὸ καὶ φυσικῶς ὑψηλότερον, δηλ. τὸ πλησιέστερον τῇ παλαιᾷ Πειραιϊκῇ ὁδῷ. Ἄλλα καὶ ἐκεῖ οὐδὲν ὄρθιον μνημεῖον εὐρέθη. Τὰ δὲ ἐν τοῖς τάφοις εὐρεθέντα κτερίσματα ἦσαν πολὺ εὐτελεῖ. Κατὰ τὸ δυτικοδὸρειον ὅμως μέρος, ἐνθα ἐγένετο ἡ σκαφή διὰ τὰ θεμέλια τοῦ παρὰ τὴν νέαν καὶ πλατεῖαν ὁδὸν Πειραιῶς τοίχου, δι' οὗ περιεβάλομεν τὴν νεκρόπολιν, ὡς νῦν ὁρᾶται, ἐκεῖ καὶ τάφοι πλειότεροι καὶ παλαιότερων χρόνων ἐφάνησαν, ἔχοντες ἀξιολογώτερα ὅπως οὖν κτερίσματα, καὶ δὴ πρὸ πάντων ληκύθους πηλίνας μὲ γραφάς, ἐπίχρυσά τινα σκευάρια πήλινα, κάπου καὶ φύλλα χρυσαῖ. Ἦσαν δὲ οἱ τάφοι οὗτοι ἢ ἐκ τῶν λεγομένων κεκαυμένων ἢ κεραμοσκεπεῖς, οἱ δὲ ἐντὸς νεκροί, ἐφ' ὅσον ἐσώζοντο, ἐστραμμένοι πρὸς πάντα ἀδιαφόρως τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος. Σποράδην δ' ἐν τοῖς χῶμασιν εὐρίσκοντο κατὰ τοῦτο μάλιστα τὸ μέρος καὶ διάφορα ἀρχαῖα τεμάχια ἀξία προσοχῆς, οἷον γεισά τινα καὶ ὑδρορροαὶ κεράμειαι μετὰ ποικιλόχρου κόσμου ἀνθεμίων καὶ μαϊάνδρων καὶ εἴ τι τοιοῦτο.

Οὕτως ἐχώρουν τὰ τῆς σκαφῆς, ὅτε περὶ τὰ τέλη Μαΐου ἤρχισε φαινόμενον, νοτιανατολικῶς τῶν προειρημένων δύο δημοσίων μνημάτων τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ἐξωτέρου ἀρχαίου τείχους τῆς πόλεως, ἐμελλον δὲ μεθ' ἡμέρας καὶ μῆνας νὰ φανῶσιν ἀριδηλότεραι αἱ γραμμαὶ αὐτοῦ τε καὶ αἱ ἐπι ὑψηλότεραι τοῦ ἄλλου τοῦ ἐσωτέ-

ρου καὶ παραλλήλου, καὶ οὕτω νὰ ἀναγνωρισθῆ, ὅτι ἦσαν ταῦτα συνέχεια τῶν πρὸ τινῶν ἐτῶν φανέντων βορειότερον καὶ μάλιστα πολὺ κάλλιον διασωζομένη. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἀντήμειψε θαυσιλῶς τὴν Ἐταιρίαν διὰ τὰς γενομένας ὑπ' αὐτῆς δαπάνας (περὶ τὰς 19,025 δραχμ. ἐντὸς 5 1/2 μηνῶν). Ἐνταῦθα εὐρέθησαν 4953 ἀρχαῖα κομμάτια (γλυπτὰ, ἐπιγραφαί, νομίσματα, πήλινα καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα).

Μίαν δὲ μικρὰν ἀποπειρατῆριον ἀνασκαφὴν, γενομένην κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος τῶν Ἀθηναίων ἀπολήξασαν δὲ ἀτυχῶς, ἀναφέρομεν βραχέως, διότι ἔχει τι τὸ περιέργον. Ἦτο αὕτη ἐξ ἐκείνων, ὁποίας κατὰ καιροὺς ἀναγκάζονται καὶ οὐ θέλοντες νὰ ποιῶσιν οἱ ἀρχαιολόγοι, ἐκ συγκαταβάσεως πρὸς τὴν εὐφρατασίῳ τινι πίστιν τῶν πολλῶν, καὶ ἵνα ἀπαλλάττωνται αὐτῶν συχνὰ ἐγκειμένων, ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ οἱ ἐπιστήμονες ἰατροὶ ἐνίοτε συγχωροῦσι τὴν δημῶδη θεραπευτικὴν καὶ σχεδὸν τὴν διευθύνουσι, χάριν παραμυθίας τῶν συγγενῶν τοῦ ἀσθενούς. Ἀνεκοινώθη δηλ. εἰς τρεῖς τῶν τοῦ Συμβουλίου παρὰ τινος κατοίκου Ἀθηναίων, ὅτι εἰς τὸ ῥηθὲν μέρος κρύπτεται μέγας ἐφιππος ἀνδριάς, ὄφθεις πρὸ τριακονταετίας περίπου καὶ ἐπικαλυφθεὶς ὕστερον. Ἐπειδὴ οἱ σύμβουλοι εἶχον λόγους νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ἐκ προθέσεως δὲν ἀπατᾷ ὁ ἀνθρώπος, ἐγένετο ἡ σκαφή, καὶ ἀνδριάς μὲν οὐδεὶς ἐφάνη, μόνον δὲ ψηφιδωτὰ δύο ἐδάφη μικροτάτης ἐκτάσεως καὶ τέχνης κοινῆς καὶ μάλιστα εἰς δύο διάφορα ὕψη. Ὁ κόσμος αὐτῶν τοῦ μὲν ἦτο ἀνθέμιον, τοῦ δὲ γεωμετρικὰ σχήματα, ἦγουν τοιοῦτος, ὁποῖος συχνὰ ἐν Ἑλλάδι ἐν ἐρειπίοις οἰκιῶν ἀρχαίων ἢ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων ἀπαντᾷ. Ἐπεκαλύφθη λοιπὸν τὸ μέρος πάλιν, ἀφοῦ μόνον ἀπεσχεδιάσθησαν τὰ ὀφθέντα, ὡς ὄχι ἀξία ἐξαγωγῆς, καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ ἀπόπειρα, δαπανηθεῖσιν εἰς τὴν σκαφὴν καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς ὁδοῦ δρ. 210. Ἀπὸ δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσηγάγομεν εἰς τὸ Βαρθάκειον ἐν μικρὸν μόνον εὐρημα, χαλκοῦν δικαστικὸν σύμβολον, ἐκ τῶν χρωμάτων ἀναλεχθέν. Καλὸν καὶ τοῦτο· ἀλλ' ὄχι τοῖον, οἷον νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ τοὺς μεθ' ἡμᾶς συμβούλους εἰς ὁμοίαν ἀποπειρᾶς. Ὅμως δὲ ὁ ταῦτα γράψας φρονεῖ, ὅτι Ἐταιρίαι καὶ συμβούλια ἀπαξ τοῦλάχιστον κατὰ δεκαετίαν θὰ περιτέρχωνται μοιραίως εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ θύωσιν εἰς τὸν δαίμονα τῆς λαϊκῆς εὐπιστίας.

Μία ἄλλη ἀνασκαφικὴ ἐργασία, δὲν λέγω ἀνασκαφὴ, εἶναι μᾶλλον ἀξία νὰ μνημονευθῆ ἐνταῦθα, δι' ἣν παρέσχεν ἡμῖν γνώσιν ὑπάρξεως μιᾶς ἐπι δημοσίας οἰκοδομῆς ὑπὸ τὴν γῆν τῶν Ἀθηναίων, εἰ καὶ πλέον τι τῆς ἀπλῆς γνώσεως δὲν ὠφελήθημεν.

Ἐκτιζέ τις τῶν ἐνταῦθα κατοίκων Ἰω. Μπούνᾶς καλούμενος οἰκίαν τὸν παρελθόντα Μαΐου

παρά τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ τοῦ τετρακονίου Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος ἀγούσαν κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν νοτιανατολικὴν γωνίαν τῆς Ἀττάλου σταῆς· καὶ δὴ παρὰ τὴν ἀριστερὰν διὰ τοὺς βαδίζοντας πρὸς δυσμὰς πλευρὰν τῆς ὁδοῦ ταύτης, ὀλίγον δυτικώτερον τοῦ ἐκεῖ στρατωνίσκου. Σκάπτων δὲ διὰ θεμέλια ἐνὸς παραλλήλου τῇ ὁδῷ τοίχου (ὄχι τοῦ ἐξωτάτου) εὑρεν εἰς μέτριον βάθος κρηπίδωμά τι ἢ μᾶλλον στυλοβάτην μαρμαρίνον μετὰ τινων βάσεων κίωνων καὶ μιᾶς βαθμίδος καὶ αὐλακος, τὸ ὅλον διήκον ἐπὶ μέτρα τινὰ παραλλήλως τῇ νῦν ὁδῷ, ποιοῦν δὲ κατὰ τὸ ἀνατολικὸν τέρμα του γωνίαν ὄρθην πρὸς νότον. Τὸ κτίσμα τοῦτο, ἔχον ταῦτα τὰ γνωρίσματα ἃ εἶπομεν, ἀνεγνωρίσθη παρὰ τῶν ἰδόντων ὡς λειψανὸν ἀρχαίας σοᾶς. Τὸ συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας ἠθέλησε γὰρ δοκιμάσῃ ἂν δυναθῇ νὰ διασώσῃ τὴν ἀρχαιολογία τὸ κτίσμα τοῦτο· δι' ἃ ἀπετάθη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας· τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἔγραψεν εἰς τὴν Ἐταιρίαν νὰ διαπραγματευθῇ τὴν ἀγορὰν τοῦ οἰκοπέδου τοῦ Μπουᾶ καὶ προκαταβάλῃ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου τὸ τίμημα, ἃ νὰ ἀπολάβῃ κατόπιν. Δυστυχῶς ἡ διορισθεῖσα παρὰ τοῦ Συμβουλίου ἐπιτροπὴ πρὸς διαπραγματεύσειν τῆς ἀγορᾶς δὲν ἠδυνήθη νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου ἐνεκα τῶν ὑπερβολικῶν ἀξιώσεών του. Οὕτως ἔλειψε πᾶσα ἄλλη ἐνέργεια, καὶ ὁ Μπουᾶς ἠχοδόμησεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου μνημείου ἄφαντον αὐτὸ ποιήσας, ὡς καὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ ὄμοια ἐποίησαν. Τὸ δὲ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας διετήρησε μόνον ἐν σχέδιον μικρὸν τοῦ κτίσματος.

Ἀγοραὶ ἀρχαίων ἔργων τέχνης καὶ ἐπιγραφῶν πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου τῆς Ἐταιρίας τοῦ ἐν τῷ Βαρθακείῳ ἐγένοντο κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μέτρια. Ἀντὶ δὲ 4,928 ἠγοράσθησαν διάφορα ἀρχαῖα· τὰ ἀξιολογώτερα ἐξ αὐτῶν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τέσσαρά· τινὰ ἢ πέντε. Δύο μὲν ἀγγεῖα πῆλινα, ἔχοντα γραφὰς, ὧν τὸ ἐν ἀρχαϊκῆς τέχνης, παριστάνον ἥρωα ἐλαύνοντα τέθριππον καὶ ὄν ἐνεπίγραφον, τὸ δὲ ἐξ τῶν καλουμένων Παναθηναϊκῶν ἀμφορέων (τῶν Ἀθήνηθεν ἄθλων), τὸ πρῶτον τοῦ εἶδους τούτου, ὅπερ ὀπωσοῦν σφῶν ἀπέκτησαν αἰδηράσαισι ἡμῶν συλλογαί. Τὰ δὲ ἄλλα τρία ἀρχαῖα εἶναι· ἐν ἀνάγλυφον συμβολικῆς παραστάσεως καὶ ὕφους ἱερατικοῦ, ὁμοιάζον τῇ γλυφῇ τῇ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἱερέως Διονύσου ἐλευθερέως τοῦ ἐνταῦθα θεάτρου· ἔπειτα εἰς ἐπιτύμβιος κίων ὅπως ἰδίωσχημος, τῶν Ῥωμ. χρόνων, ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου καὶ μία αὐτῶν περιέργως ἐπιγραφῆ (χρησμοῦς Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος) τῶν αὐτῶν μὲν Ῥωμ. χρόνων, μίμουμένη δὲ τὸ σχῆμα τῶν προεγκλειδεῖων γραμμάτων. Ἐτι δὲ λέγομεν, ὅτι ὄρους τοπογραφικὸς δύο τρεῖς ἐκ Πειραιῶς, πάνυ σεμνοὺς διὰ τὴν παλαιότητα ἀγοράσαντες ἐκ χει-

ρὸς ἰδιώτου, ὅσον ἐχάρτηεν ὅτι ἐσώσαμεν αὐτοὺς ἐκ πιθανῆς καταστροφῆς, τόσον ἐλυπήθημεν ὅτι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ προλάβωμεν τὴν αὐτῶν ἐκ τῆς θέσεως ὅπου εὑρέθησαν ἀπόσπασιν, ἵνα τοὺς διατηρήσωμεν ἐκεῖ διὰ παντὸς μάρτυρας καὶ αὐτοὺς καὶ δείκτας τῶν ἀρχαίων τοποθεσιῶν τοῦ δήμου, καθὼς εὐτυχῶς σώζεται εἰς μόνος τοιοῦτος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ αὐτοῦ θέσει, διαφυγὼν τὴν πανωλεθρίαν τῶν βαρβάρων χρόνων, ὁ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΟΔΟ ΟΡΟΣ.

Τῶν ἐφετεινῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἔργων τῆς Ἐταιρίας πρωτεύει τὸ ἐν *Χαιρώνειᾳ* τῆς Βοιωτίας πρὸ μηνῶν τινῶν ἐπιχειρηθὲν αὐτῷ δὲ συντελεσθὲν, ἡ συναρμογὴ καὶ ἀνίδουσις τοῦ ἐκεῖ παιγινώστου μεγάλου *λέοντος*, ὅστις εἶχεν ποτε σταθῆ ὡς μνημεῖον ἐπὶ τοῖς ἀποθανούσιν ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον ἀγῶνι Ὀθηαίαις, ἐν ἀγῶστροις δὲ χρόνοις καταπεσὼν ἐκ τοῦ βάρου του καὶ διαλυθεὶς εἰς τὰ ἐξ ὧν ἦτο συντεθειμένος ὀγκωδέστατα τεμάχια, κατέκειτο παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν θαύμα τοῖς παριοῦσιν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τεμάχια ταῦτα μικρὰς μόνον εἶχον πάθει βλάβας ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ, καὶ κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν περιηγητῶν ἠδύναντο πάλιν νὰ συναρμοσθῶσι καὶ τὸ ὅλον μῦθρον νὰ ἀνιδρυθῇ ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου του βάρου ὡς ἱστορικὸν μνημεῖον, ἀναμνησκον τὸ καὶ ἐν τῇ παρακμῇ καὶ πτώσει μεγαλείου τοῦ Ἑλληνος, συνελήφθη ἐνθουσιωδῶς ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν φιλαρχαίων μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος τὸ σχέδιον τῆς αὐτοῦ ἀνεγέρσεως. Ἄλλ' ὁ ἐνθουσιασμοῦς ὧν κάλλιστον πρᾶγμα καὶ θεῖον, ὡς καὶ τ' ὄνομά του αὐτὸ ἐμφαίνει, μένει πολλάκις ἀπνίσχυρος, ὅταν δὲν αἰρέται ἐπὶ τῶν πτερυγῶν τοῦ εὐρωσθενοῦς κατὰ Πίνδαρον πλούτου. Ὄθεν καὶ ὅσα ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις καὶ ἀλλογενεῖς τινες ἀρχαιολόγοι καὶ ἡ Ἐταιρία ἡμῶν αὐτῇ κατὰ καιροῦ ἐσχέδιασαν καὶ ἐμελέτησαν περὶ τῆς ἀνιδρύσεώς του, ἐθάλλοντο μὲν ἐπιβραχὺ ἐν τοῖς στήθεσι τῶν ἐνθουσιῶντων, ἀπετίθεντο δὲ ὕστερον ψυχραίνόμενα ἐκ τῆς ἀδυνασίας εἰς τὰ ἀρχεῖα. Ἄλλ' ἐσκέφθη πρό τινας χρόνους τὸ Συμβούλιον ὅτι νῦν ἔπρεπε τέλος πάντων ἡ Ἐταιρία ἐκ τῆς μετρίας αὐτῆς εὐπορίας τῆς ἐκ τοῦ λαχείου καὶ ἄλλων προσόδων βρωμμένη νὰ ἐπιχειρήσῃ τι ἐπιφανὲς ἔργον πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν μέχρι τοῦδε ἐλευθερίων αὐτῆς χορηγῶν καὶ ἅμα πρὸς θύρωσιν νέων ἄλλων διὰ τούτου τοῦ μέσου, καὶ οὕτω ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 27 τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου ἀπεφάσισε τὴν ἀνιδρυσιν τοῦ λέοντος. Ἐτράπη μετὰ τοῦτο τὸ Συμβούλιον ὡς εἰκὸς εἰς τὴν μελέτην τῶν καθ' ἕκαστα καὶ ἰδίως τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασίῶν, ἐφ' ᾗ καὶ δύο τῶν συμβούλων ἀπῆλθον εἰς Χαιρώνειαν, ὁ Σ. Φιντικλῆς καὶ ὁ Ε. Κασόργης, ὡς καὶ ὁ γνωστὸς γλύπτης Sigel, ὅστις

πρὸ ἐτῶν εἶχε προσχεδιάσει ἕνα τρόπον ἀνιδρύσεως καὶ διὰ τοῦτο ἐκρίθη τὰ μάλιστα ἀρμόδιος νὰ ἀπορήνῃ τὰ νῦν γινώμην. Συμπαρελήφθη ἔτι καὶ ὁ γλύπτης Λ. Φιτάλης. Ἐξ ὧν δὲ οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ γλύπται ἐπανελθόντες ὑπέβαλον γνωμῶν ἀπεδείχθη, ὅτι τὸ ἔργον εἶναι κατορθωτὸν διὰ δαπάνης ἀνωτέρας τῶν δυσμερῶν δραχμῶν καὶ ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ ἐξορυχθῇ ὁ περίξ τοῦ λέοντος χώρος καὶ νὰ κατασκευασθῶσιν ἐκ γύψου πάντα τὰ σωζόμενα μέλη τοῦ λέοντος, ὅπως εὐκολώτερον συλλογηθῶσιν ἄτε κουφότερα καὶ ἀποδειχθῇ οὕτω ἀκριβῶς ποῖα τὰ χαίνοντα μέρη, ἅπερ πρὸς συμπλήρωσιν δέον νὰ κατασκευασθῶσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ λίθου ἐξ οὗ καὶ τὰ σωζόμενα μέρη, ὁ δὲ λίθος εὐτυχῶς εὐρίσκειται παρὰ τὴν Χαιρώνειαν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἀπελθόντων. Πρὸς τούτοις ἐθεωρήθη ἀναγκαῖα καὶ ἡ κατασκευὴ ἐκεῖ παραπήματός τινος διὰ τῆς μέλλαντας νὰ ἐργασθῶσι τεχνίτας καὶ ἐργάτας.

Τούτων ἐγκριθέντων ἐστάλη ὁ ἔφορος Π. Σταματάκης, ὅστις ἔκτοτε μέχρι τῆς εἰσβολῆς τοῦ βαρέος ἐφαινετοῦ (28 Νοεμβρίου) χειμῶνος ἐπεστάται εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ περι τὸν λέοντα χώρου καὶ ἐπροχώρησεν ἱκανῶς ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσε. Ἀνεῦρε δὲ ὑπὸ τὴν γῆν εἰς βάθος μέτρου Γαλλικοῦ τὸ κρηπίδωμα τοῦ βάθρου, ἐφ' οὗ ἴσατο ὁ λέων, συγκείμενον ἐκ παρίνων λίθων καὶ σωζόμενον εἰς ὕψος 2,30 ἐπιμήκει δὲ ὄν τὸ σχῆμα, οὗ αἱ μὲν δύο ἐπιμήκει πλευραὶ εἰσὶ 4,30 μ. αἱ ἄλλαι δὲ δύο βραχύτεραι 3,60. Ὅπισθεν τῆς ἐτέρας τούτων ἔκειντο πλησίον τὰ ἐννέα τοῦ λέοντος σωζόμενα τεμάχια καὶ τινα ἄλλα μικρά. Εὐτυχῶς δὲ εὐρέθη νῦν παρὰ τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τοῦ βάθρου μακρὰν αὐτοῦ 2 μέτρα καὶ εἰς βάθος 1 1/2 μ. ἐκ τῶν ἐλλειπόντων ἐμπροσθίων ἀκρων ποδῶν (ὀνύχων), ὁ εἰς ὁ ἀριστερὸς ἀκέραιος, μῆκος ἔχων 90 ἐκ. τοῦ μέτρου ὡσαύτως εὐρέθη καὶ ἓν τεμάχιον τῆς πλίνθου ἐφ' ἧς ἠδράζετό ποτε ὁ λέων, ὡς δεικνύει ὁ σωζόμενος τόμος τῶν ὀνύχων.

Ἐκατέρωθεν δὲ τῆς βάσεως ἐκτείνονται τοῖχοι, ὧν ὁ πρὸς ἀνατολὰς ἔχει μῆκος μ. 10,40, ὁ δὲ πρὸς δυσμὰς 9,80, οἵτινες στρεφόμενοι πρὸς μεσημβρίαν εἰς μῆκος 15 μέτρων ἐνοῦνται διὰ ἄλλου καθέτου ἐπ' αὐτῶν, ὥστε διὰ τῶν τεσσάρων τούτων τοίχων σχηματίζεται τετράπλευρος περίβολος ἔχων ἔσωθεν ἐξ ἀντηρίδας ἀνά δύο πρὸς ἐκάστη τῶν πλευρῶν, καὶ οὗτος θὰ εἶναι τὸ παρὰ Πausanία καλούμενον πολυάνδριον, περιέχων ἐν μέσῳ τῆς βορείου πλευρᾶς του τὸ βάθρον, ἐφ' οὗ ὕψουτο ὁ λέων, ἀποβλέπων πρὸς τὴν παρακειμένην δημοσίαν ὀδὸν καὶ τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐκτεινομένην πεδιάδα τοῦ Κηφισοῦ, ἐφ' ἧς ἐγένετο ἡ τῶν Ἑλλήνων πρὸς Φίλιππον μάχη τὸ 338 πρὸ Χρ.—Τὰ τε-

μάχια τοῦ λέοντος ἐδέησε νῦν νὰ μετατοπισθῶσιν, ἵνα καὶ ὁ ὑπ' αὐτὰ τόπος καὶ ὄλον δὲ τὸ ἐμβαδὸν τοῦ περιβόλου ἐξετασθῇ, καὶ οὕτω μετετοπίσθησαν, ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τεθέντα παρὰ τὴν μεσημβριανὴν πλευρᾶν.

Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ χειμῶνος διεκόπησαν αἱ ἐντὸς τοῦ περιβόλου ἀνασκαφαί, ἐγένετο ἄλλαι ἐργασίαι εὐκολώτεραι ἐν Χαιρώνειᾳ, θεωρηθεῖσαι παρὰ τοῦ Σταματάκη κατεπειγούσαι, ἔρευναι δηλ. τάφων ἀρχαίων ἐπὶ τόπων ἐνθα ἐμελλε νὰ κατασκευασθῇ προσεχῶς ἡ νέα περὶ τὸν λέοντα ἀμαξιτὴ ὁδὸς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα μὴ ὕστερον καταστῶσιν ἀδύνατοι. Ἐρευνηθῆ λοιπὸν εἰς τινα μέρη τὸ ἔδαφος καὶ εὐρέθησαν δύο ἄξιοι λόγου τάφοι κτιστοὶ εἰ καὶ ἐν ἐρείπιοις ὅμως, ἔχοντες ψηφιδωτὰ ἐδάφη καὶ θέσεις λαρνᾶκων καὶ λάρνακας. Ὁ Σταματάκης θεωρεῖ τοὺς τάφους τούτους ὡς σημαντικῶν οἰκογενειῶν καὶ κεκλιμένους ἐν τῷ τῆς Χαιρώνειας νεκροταφείῳ.

Πρὸ τούτων δὲ τῶν ἔργων, ἅτε ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Σ. Φιντικλῆς εἶχεν ὑπάγει εἰς Χαιρώνειαν, ἐγένετο κατ' εἰσήγησίν του καὶ τις ἐν Δαυλίᾳ τῆς Φωκίδος ἀνασκαφὴ, παρόντος καὶ αὐτοῦ, ἐξακολούθησασα δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐκείθεν ἀπέλευσίν του ἐπιστάσις τοῦ Σταματάκη. Πλῆζιζετο, ἐὰν ἤθελεν ἐρευνηθῇ ἡ ἔδρα αὐτῆ τῶν παναρχαίων ἐπὶ Τηρώς Θρακῶν, νὰ φανῇ τι τεκμηριῶν ὁπωσδήποτε τὸν πολιτισμὸν τῶν χρόνων ἐκεῖνων. Ἐκ τῶν ὀρυγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως, ἐκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας παρὰ τοῦ Φιντικλέους 17 τεμάχια ἀγγείων πηλίνων, ἃ ὁμοιάζουσι τοῖς ἐκ Μυκηνῶν καὶ ἀλλαχόθεν παναρχαίοις, ἔχει δ' ἕκαστον τῶν τεμαχίων σημειωμένον ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ βάθος ἐν ᾧ εὐρέθη. Κατὰ δὲ μίαν ὕστερωτέραν ἔκθεσιν τοῦ Σταματάκη εὐρέθησαν ἔτι ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἐν ὀρύγμασι τὰ ἐξ ἧς τεμάχια ἀγγείων πηλίνων ὀλίγα μὲν μετὰ χρωμάτων, ὁμοιάζοντα κατὰ τε τὴν ποιότητα τοῦ κεράμου, γίνωσιν καὶ σχῆμα πρὸς τὰ ἐν Μυκῆναις εὐρέθηνα, πλεῖστα δὲ ἄνευ χρωμάτων, λίθινος πέλεκυς παρεμφερὲς πρὸς τοὺς ἐκ Μυκηνῶν, εἰς δακτύλιος χαλκοῦς μετὰ κοσμημάτων καὶ λίθου χρώματος πρασίνου, ἄνευ γλυφῆς, δύο σφόνδυλοι λίθινοι, ὅμοιοι πρὸς τοὺς ἐκ Μυκηνῶν, λιθινὴ ἀκόνη μεγάλη ὁμοία πρὸς τὰς πολλὰς ἐν Μυκῆναις εὐρέθεισας. Πῆλινον δὲ εἰδώλιον ἢ κόσμημα ἐλεφάντινον ἢ ὑάλινον, οἷα τὰ ἐν Μυκῆναις, οὐδαμοῦ ἐπαρουσιάσθη. Καὶ ἔδαφος δὲ πανάρχαιον, οἷον τὸ ἐν Μυκῆναις (δηλ. ἀμυγῆς τεμαχίων πηλίνων ἀγγείων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων μεταγενεστέρων ἐποχῶν) οὐδαμοῦ εὐρέθη ἐν τοῖς ἀνοιχθεῖσιν ὀρύγμασιν.

Ἐνταῦθα λέγομεν καὶ περὶ μιᾶς ἀνασκαφῆς τάφων ἐν Ταράννῳ, ἥτις δὲν εἶναι κυρίως ἔργον τῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' ἰδιωτικόν, οὗ τῆς ὠ-

φειλάς ὁμως μετέσχεν ἡ Ἐταιρία, δαπανήσασα μέτριόν τι ποσόν.

Ἀρχαιοπράτης τις, ὅστις πρὸ δύο ἐτῶν εἶχεν ἐνοικιάσει ἐκεῖ ἀγρούς τινας ἰδιωτικούς πρὸς ἀνασκαφὴν καὶ ζητήσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἄδειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, δεχόμενος τὸ νὰ ζεῖλῃ ἡ Ἐταιρία ἡμῶν ἐπιστάτην τῆς ἀνασκαφῆς καὶ νὰ λάβῃ διὰ κλήρου τὰ ἡμίση ἐκ τῶν εὐρεθησομένων ἐν τοῖς τάφοις κτερισμάτων, αἱ δ' ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ ἀνάγλυφα νὰ κατατεθῶσιν ἐν τῇ ἐν Τανάγρα δημοσίᾳ συλλογῇ, ὁ αὐτὸς εἶχε καὶ ἐφέτος ὑπόλοιπὸν τι μέρος τῶν ἀγρῶν ἐκείνων νὰ ἀνασκάψῃ. Ἡ Κυβέρνησις καὶ τότε καὶ τῶρα ἐξέδωκε τὴν ἄδειαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐταιρίας. Ὅθεν ἐπέμφθη πάλιν παρὰ τοῦ Συμβουλίου ἐπιστάτης καὶ ἡ σκαφὴ ἐγένετο διαρκέσασα δύο μῆνας καὶ δαπάνη τοῦ ἀρχαιοπράτου. Εὐρέθησαν 23 ἐπιγραφαὶ ἐπιτύμβιοι καὶ ποσόν τι κτερισμάτων, οἷον εἰδώλια πῆλινα καὶ ἄλλα διάφορα μικρὰ ἀντικείμενα. Καὶ αἱ μὲν ἐπιγραφαὶ ἀπετέθησαν ἐν τῇ ἐκεῖ συλλογῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀρχαῖα εἰς δύο κιβώτια κομισθέντα πρὸ μικροῦ ἐφοιράσθησαν ὡς τότε, λαβούσης τῆς Ἐταιρίας τὰ ἡμίση, ἅπερ δὲν εἶναι πολλὰ, οὔτε ἐξόχου τέχνης φαίνονται, ὅμως δὲ οὐ μεμπτά.

Ἡ ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ ἀρχαίων τῶν προϊστορικῶν χρόνων συλλογῇ ἐπλουτίσθη σημαντικῶς κατὰ τὸ ἔτος 1879, εἰσκομισθέντων εἰς αὐτὴν ὀκτὼ κιβωτίων, τὰ ὅποια περιεῖχον τὰ κτερίσματα τοῦ παρὰ τὰς Ἀχαρὰς παραρχαίου τάφου, ὃν ἀνέσκαψεν ὡς γνωστὸν, ἡ ἐνταῦθα Γερμανικὴ Σχολὴ κατ' ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως δαπανήσασα καὶ αὐτῆς οὐκ ὀλίγα διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ τόπου καὶ ἄλλα.

Εἰς τὰς ἐπιμελείας τῆς Ἐταιρίας ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχαιοτήτων ἀνήκουσιν καὶ αἱ ἀγοραὶ οἰκιῶν καὶ γηπέδων ἐν Ἐλευσίνι, τὰς ὁποίας χάριν τῶν μελλουσῶν αὐτόθι ἀνασκαφῶν διενήργησε κατ' ἐξακολούθησιν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος τὸ Συμβούλιον, συνεννοούμενον μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας καὶ προκαταβάλλον τὰ τιμήματα ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐταιρίας, ἵνα τὰ ἀναλάβῃ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ. Ἠγοράσθησαν λοιπὸν οὕτω ἐξ ἑτὶ οἰκίαι τῶν ἐν Ἐλευσίνι ἀντὶ τιμήματος δρ. 7010, καὶ ἐλπίζεται ν' ἀγορασθῶσιν οὐ μετὰ πολὺ καὶ ὅσαι ἄλλαι ὑπολείπονται ἐκ τῶν κειμένων ἐν τῷ τοῦ ἱεροῦ περιβάλλου τῆς Δήμητρος, ὥστε νὰ μείνῃ ἐλεύθερον ὅλον τὸ ἔδαφος διὰ τὴν μελετωμένην ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἀνασκαφὴν.

Οἱ ἐν Παρισίῳ ἀποκατεστημένοι Γερμανοὶ συμποσοῦνται περὶ τὰς 50,000, ἐσχάτως δ' ἴδρυσαν ἰδίαν ἐφημερίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Γερμανικὴ ἐφημερίς διὰ τοὺς Παρισίους».

Ἡ ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1880

Ἀναντιρρήτως ἡ ποίησις δὲν ἔχει πολλὴν ἐξοδουσίαν ἐν Ἀθήναις. Ὅχι διότι εἶνε ἐμπόρευμα ἀκριβὸν ἢ σπάνιον· Θεὸς φυλάξοι. Ποιηταὶ καὶ ποιήματα ἀφθονοῦσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου, ὅσον καὶ τὰ κάρδαμα. Ἄν δὲ μάλιστα καταλογίσῃ τις—ὡς πρέπει νὰ καταλογίσῃ—εἰς τὴν τάξιν τῶν ποιητῶν τοὺς μὴ ἀναβαίνοντας μὲν τὴν βῆξιν τοῦ ῥυθμικοῦ Πηγάσου καὶ διὰ πεζοῦ λόγου φθεγγόμενους, ἀλλὰ νεφελοβατοῦντας ὁμως καὶ οἰονεὶ ἀπὸ τρίποδος πυθικοῦ σκοτεινὰ λέγοντας καὶ ἀκατανόητα· ἂν πρὸς τούτους παραδεχθῇ, ὡς πρέπει σήμερον νὰ παραδεχθῇ ὁ τοῦ συρροῦ σεβόμενος τοὺς νόμους, ὅτι ποίησις εἶνε ὁ διὰ λέξεων νοητῶν καταρτισμὸς νοημάτων ἀκατανόητων, θέλει προχείρως καὶ ἀδιστακτικῶς πεισθῆ, ὅτι ἡ ποίησις εἶνε τὸ ἀφθονώτατον ἐμπόρευμα τῆς φιλολογικῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὅτι ἐπομένως κατὰ τὴν οἰκονομολογικὴν ἀρχὴν τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, εἶνε καὶ τὸ ἐφθονώτατον, ἐφθονώτερον ἴσως καὶ αὐτῶν τῶν πολιτικῶν ἄρθρων τῶν ἐφημερίδων. **E pur** ἡ ποίησις, ἡ ποίησις ἡ τυπικὴ, ἡ τὴν παραδεδομένην στιχηρὰν ἐσθῆτα περιβεβλημένη, ἡ ἐρῶθιμος τριποδιζούσα καὶ δι' ὁμοιοκαταλήκτων λαλοῦσα, δὲν ἐξοδεύεται ἐν Ἀθήναις. Ἄπρατος καὶ ἀτίμητος περιφέρει διὰ τῆς ἀγορᾶς τὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολυθυρον αὐτῆς πορφύραν· ἐκφέρει μάρτην εἰς ὧτα μὴ ἀκούοντων τοὺς φλογερούς της στεναγμούς, καὶ ἅπελπις ἐπιδεικνύουσα εἰς ὄμματα ἀσυμπαθῆ τὴν ὠχρὰν τῶν παρειῶν της ἰσχνότητα, κενὰ σχεδὸν πάντοτε ἀνασύρει τῶν ἀγγελίων της τὰ δίκτυα ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῶν εὐτραφῶν βαλαντίων. Πόθεν καὶ διατί ἐν Ἀθήναις ἡ φοβερὰ αὐτῆ ἀπρασία—τὸ γενικὸν αὐτὸ κεσάτι—τῆς στιχηρᾶς ποιήσεως, δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ ἐξετασθῇ. Θὰ ἦτο μὲν βεβαίως ἐπαγωγὸν τὸ θέμα, καὶ ἡ ἀνάπτυξις του εὐάρεστος—ἐλπίζομεν—εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας· ἀλλ' ἡ περὶ αὐτὸ διατριβὴ θ' ἀπέβαινε ἰκανῶς μακρὰ, καὶ ἂν μὴ τι ἄλλο, θὰ παρέτρεπεν ὁμως ἡμᾶς τοῦ κυρίου ἡμῶν θέματος, ὅπερ εἶνε ἀκριβῶς ἡ εὐάρεστος ἐξαιρέσις τῆς λυπηρᾶς ἐκείνης στασιμότητος τοῦ ποιητικοῦ ἐμπορίου, ἣν ἀπὸ ἐτῶν ἤδη πολλῶν θρηνοῦσιν οἱ ποιητικοὶ τῆς Ἑλλάδος ἱερεμίαι.

Ἄν ἡ ποίησις νηστεύει ἐν Ἀθήναις ὀλοκλήρου ἔτους τεσσαρακοστὴν, ἔχει ὁμως ἀναντιρρήτως καὶ τὸ πάσχα της.

Τὸ πάσχα δ' αὐτὸ τῆς ποιητικῆς ἀθηναϊκῆς παραγωγῆς, καθ' ὃ ἡ πεζὴ συνήθως Σαχάρα τῆς ἑλληνικῆς πρωτεύουσας κατακλύζεται αἰφνης ὑπὸ πλημμύρας στίχων, καὶ στίχων μάλιστα *mirabile dictu!*—ἀγοραζομένων καὶ πληρωνομένων, εἶνε